

Szovjet újítók látogatása Szegeden

Az Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezetének vendégeként hazánkban tartózkodó szovjet szakszervezeti delegáció tegnap, csütörtökön Szegedre látogatott. Az EDOSZ Csongrád megyei Bizottságán Tóth László, a megyei bizottság elnöke fogadta a vendégeket és tájékoztatta őket a megyében végzett újítási tevékenységről. A delegáció tagjai: Vaszilij Ignatyevics Bozsinszkij, a Szovjet Újítók és Feltalálók Össz-szövetségi Tanácsának titkára, Jevgoltija Andrejevna Ozsina, a Szocialista

Munka Hőse, a moszkvai Bolsevik Édesipari Gyár többszörös újítója és Alekszander Davidovics Kurdzse, a Szantveft Borkombinát igazgató-helyettese, érdemes újító és a műszaki tudományok kandidátusa.

A vendégek látogatást tettek a Dél-Alföldi Pincegazdaság márküzemében, a szőregi palackozó üzemben, ahol a vállalat igazgatója, Marsi Mihály fogadta őket. Találkoztak az üzem újítóival, akikkel tapasztalatcsere-t folytatottak.

Ehunyt Szász Ferenc

Szász Ferenc, a munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend tulajdonosa életének 80. évében, január 29-én elhunyt, Makón. Temetése január 31-én, szombaton délelőtt 11 órakor lesz a kiszombori községi temetőben.

1901. július 4-én, sokgyermekes uradalmi cselédcsaládban született Kiszomboron Szász Ferenc. Nem folytatta szülei rabszolga életét; még gyermekfejjel kőműves szakmát tanult, s már fiatal építőmunkásként bejárta az országot.

Hamar megismerkedett a szocialista munkásmozgalommal, olyannyira, hogy 1931-ben már tudatos forradalmárként lett tagja a Szocialdemokrata Pártnak. Párttagsága innen kezdődik. Egész életében megmaradt fizikai munkásnak, ilyen minőségben — az illegális nehézségekben is — fáradságot nem ismerő szervezője volt a pártnak. Ösz-

szekötöként illegális röpiratok terjesztőjeként is kiemelkedő érdemeket szerzett Kommunista meggyőződéséért a fasizmus éveiben többször megjárta az internáló tábortokat.

A felszabadulást követően a kommunista párt kiszombori szervezetének titkára volt. Munkahelyei: a Jeszki gépállomás, majd pedig a Hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat. 1957-től 1982-ben törzest nyugdíjazásáig a budapesti Ganz-MÁVAG Gépgyár munkása volt.

Hazatérve szülőfalujába, Kiszomborra, ismét bekapcsolódott a helyi mozgalmi életbe. Egyebek között több cikluson keresztül 1980-ig a nagyközségi pártbizottság tagja volt.

Önzetlen fáradozásai elismeréseként megkapta a Szocialista Hazáért Erdemrend után a Munka Erdemrend arany fokozatát. Tulajdonosa volt a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremnek is.

Játékfilm-szemle

Február 8-án Lugossy László

Köszönöm, megvagyunk című művének díszbemutatójával kezdődik meg Budapest a XIII. magyar játékfilm-szemle eseménysorozata — jelentették be csütörtökön a Fészek klubban tartott sajtótájékoztatón. A február 13-ig tartó rendezvényen 23 — a tavalyi pécsi szemle óta elkészült — filmet vetítenek. Parkasinszky Lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese, a játékfilm-szemle igazgatója elmondta, hogy a bemutatósorozat célja változatlan: széles áttekintést adni a szakembereknek és a filmbarátoknak a művészeti ág egy esztendő alatt született hazai termékeiről, s megteremteni alkotók és befogadók párbeszédének lehetőségét. A korábbi években szerzett tapasztalatok alapján azonban több új vonása is lesz az idei szemlének. A leglényegesebb változás, hogy ismét zsűri bírálja el a látott műveket, s egy fődíjat, valamint hat más alkotói díjat ítélhet oda.

Szabó B. István, a Művelődési Minisztérium filmfőigazgatóságának vezetője a szervező bizottság módosításait indokolva elmondta, hogy eddig is hasznos tapasztalatok születtek a rendezvények során. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a közönségnek kedvezőbb a művészeti ágról alkotott véleménye, mint ahogyan azt a konkrét tények mutatják. A díjakkal igyekeznek felhívni a figyelmet a művészet értékes, s széles közönségérdekűre számított alkotásokra. Az idei szemle sajátossága lesz, hogy sok pályakezdő alkotó kap bemutatkozási lehetőséget, hét olyan művet vetítenek, amelynek rendezője első önálló nagy játékfilmjét készítette el.

A MAFILM négy játékfilmstúdiója külön is szervez közönségankétokat a fesztivál idején, egy-egy új művének vetítéséhez kapcsolódva. megoldására részletes szakmai programok kidolgozását javasolta, hogy valamennyi egészségügyi intézményben egységesen értelmezzék az ágazat fő céljait. Az intézmények középtávú és éves szakmai tervében meg kell fogalmazni a munkaerő-gazdálkodási és szociális feladatokat is. Az országos tervfeladatok és a helyi, szakmai teendők ismertetéséből egyaránt részt vállalnak az egészségügyi szakszervezeti aktivisták, folyamatosan segítik az öt éves program megvalósítását — hangsúlyozta zárszavában a tanácskozást vezető Babics Antal professzor, a szakszervezet elnöke. (MTI)

Az alapellátás fejlesztése, az intézményhálózat korszerűsítése, a betegségmegelőzés, a rehabilitáció, a lakosság egészségügyi kulturáltságának javítása jelentse a fő teendőket az 1980-as évtized első felében az egészségügy területén — foglalt állást csütörtökön tartott ülésén az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének központi vezetősége, miután Schultheisz Emil egészségügyi miniszter előterjesztésében elemezte a VI. ötéves tervben megfogalmazott egészségpolitikai célokat, fejlesztési törekvéseket. A feladatok kijelöléséből — miként Fülzi István főtitkár hangsúlyozta — cselekvő részt vállaltak a szakszervezet szervei, a gyógyító munka, az irányítás szakemberei.

Az egészségügyi ellátás fejlesztése

Szakszervezeti tanácskozás a tennivalókról

Az alapellátás fejlesztése, az intézményhálózat korszerűsítése, a betegségmegelőzés, a rehabilitáció, a lakosság egészségügyi kulturáltságának javítása jelentse a fő teendőket az 1980-as évtized első felében az egészségügy területén — foglalt állást csütörtökön tartott ülésén az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének központi vezetősége, miután Schultheisz Emil egészségügyi miniszter előterjesztésében elemezte a VI. ötéves tervben megfogalmazott egészségpolitikai célokat, fejlesztési törekvéseket. A feladatok kijelöléséből — miként Fülzi István főtitkár hangsúlyozta — cselekvő részt vállaltak a szakszervezet szervei, a gyógyító munka, az irányítás szakemberei.

Aml az anyagi, intézményi és személyi feltételeket illeti — hangzott el az ülésen —, el kell érni, hogy a középtávú tervidőszakban az eddignél gyorsabban bővüljön, korszerűsödjön az egészségügy országos hálózata, javuljon felszereltsége. A szakszervezet helyesli azt a törekvést, hogy a fekvőbeteg intézeti ágyfejlesztések első sorban a területi aránytalanságok csökkentését szolgálják, különösen az ágyakkal leggyengébben ellátott megyékben (köztük Pest, Fejér, Szabolcs megyében). Kiemelt feladat az alapellátás fokozottabb fejlesztése az orvosi körzetekben. A betegek zömének — miként többen is

megfogalmazták — már ezen a szinten befejezett ellátást kell kapniuk. A körzeti ügyeleti szolgálatban fejlesztésre vár a központi ügyeleti rendszer, a betegek sürgősségi ellátása, szállítása.

Az alapellátásán belül növekvő szerepet szánunk az üzemegészségügyi szolgálatnak. Az eddigi biztató eredmények — a már meglévő szervezeti lehetőségek — alapján a tervidőszakban a gyakorlatban is folytatódik a fekvő- és járóbeteg-ellátás integrálása, szabályozott szakmai együttműködése. A szakszervezeti szervek — konkrétan segítőközreműködésüket is vállalva — szorgalmazzák, hogy a nagyobb kórházak mihamarabb alakítsák ki megfelelő munkaszervezettel a folyamatos működés, betegellátás gyakorlatát.

Elhangzott a tanácskozáson, hogy a VI. ötéves tervben a kórházi ágyak száma 6500—7000-rel nő. A bölcsődei hálózatot 9—10 ezer helylyel bővítik, elsősorban a nagyobb városok és ipari központok új lakónegyedeiben. Fokozott gondot fordítanak a testi és szellemi fogyatékos gyermekek ellátásának javítására, növelve az egészségügyi gyermekotthonok helyeinek számát. Ami az idős korúakraól való társadalmi gondoskodást illeti, öt év alatt 6000—6500 új szociális otthoni helyet számoltak a terv elfogadásakor.

A központi vezetőség a tervben szereplő feladatok

megoldására részletes szakmai programok kidolgozását javasolta, hogy valamennyi egészségügyi intézményben egységesen értelmezzék az ágazat fő céljait. Az intézmények középtávú és éves szakmai tervében meg kell fogalmazni a munkaerő-gazdálkodási és szociális feladatokat is. Az országos tervfeladatok és a helyi, szakmai teendők ismertetéséből egyaránt részt vállalnak az egészségügyi szakszervezeti aktivisták, folyamatosan segítik az öt éves program megvalósítását — hangsúlyozta zárszavában a tanácskozást vezető Babics Antal professzor, a szakszervezet elnöke. (MTI)

Az alapellátás fejlesztése, az intézményhálózat korszerűsítése, a betegségmegelőzés, a rehabilitáció, a lakosság egészségügyi kulturáltságának javítása jelentse a fő teendőket az 1980-as évtized első felében az egészségügy területén — foglalt állást csütörtökön tartott ülésén az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének központi vezetősége, miután Schultheisz Emil egészségügyi miniszter előterjesztésében elemezte a VI. ötéves tervben megfogalmazott egészségpolitikai célokat, fejlesztési törekvéseket. A feladatok kijelöléséből — miként Fülzi István főtitkár hangsúlyozta — cselekvő részt vállaltak a szakszervezet szervei, a gyógyító munka, az irányítás szakemberei.

Az alapellátásán belül növekvő szerepet szánunk az üzemegészségügyi szolgálatnak. Az eddigi biztató eredmények — a már meglévő szervezeti lehetőségek — alapján a tervidőszakban a gyakorlatban is folytatódik a fekvő- és járóbeteg-ellátás integrálása, szabályozott szakmai együttműködése. A szakszervezeti szervek — konkrétan segítőközreműködésüket is vállalva — szorgalmazzák, hogy a nagyobb kórházak mihamarabb alakítsák ki megfelelő munkaszervezettel a folyamatos működés, betegellátás gyakorlatát.

Elhangzott a tanácskozáson, hogy a VI. ötéves tervben a kórházi ágyak száma 6500—7000-rel nő. A bölcsődei hálózatot 9—10 ezer helylyel bővítik, elsősorban a nagyobb városok és ipari központok új lakónegyedeiben. Fokozott gondot fordítanak a testi és szellemi fogyatékos gyermekek ellátásának javítására, növelve az egészségügyi gyermekotthonok helyeinek számát. Ami az idős korúakraól való társadalmi gondoskodást illeti, öt év alatt 6000—6500 új szociális otthoni helyet számoltak a terv elfogadásakor.

Medgyessy- emlékülés Vásárhelyen

Hódmezővásárhelyen Medgyessy Ferenc szobrászművész születési centenáriuma alkalmából emlékülést rendeznek holnap, szombaton. A városi tanács díszterében délelőtt 11-kor Ciszmadia Sándorné dr. tanácselnök nyitja meg az emlékülést, melynek keretében öt előadás hangzik el. László Gyula: Emlékezés Medgyessyre a kortárs szemével; Konha Sándor: Medgyessy és a kortárs magyar művészet; Kocogh Akos; Medgyessy írásai; Szabó Iván; A mester és tanítványai; Dömötör János: Med-

Közművelődés

Több a kevesebb?

Sohasem volt irigylésre méltóan könnyű dolguk-életük a népművelőknek. De amíg a legutóbbi időkig „csak” az volt a gondjuk: mit, hogyan, kinek? (már-mint milyen kulturális értéket, milyen formában, melyik közönségrétegnek ajánlják-közvetítsék?) — manapság új kérdés tolokodik a régiék elé. Nem nehéz kitálcálni, hogy az előkelő helyet a népművelői gondolkodásban is a „miből?” problémája foglalta el. A Bartók Művelődési Központ igazgatóját, Tóth Attilát mégis arra kértem, ezúttal ne a Prokusztesz-ágy kínjait, az anyagi keretek szűkességéből következő gondok adják a témánkat. (Az igazsághoz tartozik, ígértem neki, s az érdeklődő olvasóknak is ezennel, pénzügyi szakember segítségével járok utána, mi is a helyzet Szegeden a sokat vitatott témában: pénz és kultúra.)

Az idei működésük papírra vetett tervéből ugyan-az az derül ki, hogy megpróbálták rugalmasan igazodni a szigorú tényhez: a pénzügy ugyanannyi, mint 1979-ben volt, azóta viszont 40 százalékkal megnőtték a művelődési központ működéséhez szükséges költségek.

Minthogy csodák pedig nincsenek, elkölteni mi is csak annyit tudunk, amennyink van, igyekeztünk kevesebb, s olcsóbb „mulatságot” tervezni. Ez persze nem jelentheti a munkánk minőségének romlását, ellenkezőleg. Adottságaink jobb kihasználásával, a meglévő alapokon, intenzív fejlődést szeretnénk.

Ha jól értem, a Bartók esetében ezek a gazdaságban honos kifejezések csakis azt jelenthetik, hogy a most működő amatőr művészeti együttesek, érdeklődési körök szerint szerveződött kiscsoportok nagyobb támogatása a cél. S elsősorban olyan kulturális tevékenység, amely a művelődési központ igazgatója, a következő, képzelt szituációban: megjelenik a Bartókban a művelődni vágyó ember, s kéri, mutassanak neki helyet, ahol vágyait kielégítheti.

Erről, pontosabban alig valamivel többről lehet szó

— Ebben az épületben lehetetlen „nyitott házat” működtetni. Emberünket azért be tudom terelni a kiállításra, ha délután jön, akkor a nyugdíjasklubba, a folyóirat-olvasóba. Elvileg bármely művészeti vagy szakkor foglalkozására, a gyakorlatban azonban csak akkor, ha valamelyik tényleg érdekl. S ha éppen „rendezvénynapon” jön — szerencsén van. A nyitott házhoz arra a célra tervezték, korszerű épület szükséges.

— Azokon a bizonyos nagyrendezvényeken, különösen fénykorukban, dívatjuk ide-jén, évente több ezren voltak. Úgy látszott, lám, ennyien művelődünk. A Bartók mostani, kétségtelenül rangos művészeti együtteseiben és egyéb, zárt kiscsoportjainban alig valamivel lehetnek többen, mint ezren.

Különösnek tűnhet, mégis meg kell mondanom: a művelődési házak munkájának hatásfokát nem mérjük eddig, nem is tudjuk, miként kellene, lehetne mérni. Személyes meggyőződés, hogy a mi feltételeink között hasznosabban dolgozunk, ha a kiscsoportoknak adott nagyobb támogatás révén teremtünk e viszonylag zárt közösségekben szellemi pezsgést. Értékek teremtődnek így, amelyek kisugárzó ereje hatásos lehet a „köz” művelődése szempontjából is. Az esetlegesen szervezett nagyrendezvények, esetlegesen verbuválódott nagyközönség amolyan fantomközönség. Mutatók a statisztikában, de megfoghatatlan, milyen művelődési hatás éri.

Manapság, amikor a „nyitott házak” propagáljuk, mert állítólag ilyeneket igénylünk, mit tesz az ország egyik legnagyobb városában a legnagyobb művelődési központ igazgatója, a következő, képzelt szituációban: megjelenik a Bartókban a művelődni vágyó ember, s kéri, mutassanak neki helyet, ahol vágyait kielégítheti.

— Ebben az épületben lehetetlen „nyitott házat” működtetni. Emberünket azért be tudom terelni a kiállításra, ha délután jön, akkor a nyugdíjasklubba, a folyóirat-olvasóba. Elvileg bármely művészeti vagy szakkor foglalkozására, a gyakorlatban azonban csak akkor, ha valamelyik tényleg érdekl. S ha éppen „rendezvénynapon” jön — szerencsén van. A nyitott házhoz arra a célra tervezték, korszerű épület szükséges.

— Azokon a bizonyos nagyrendezvényeken, különösen fénykorukban, dívatjuk ide-jén, évente több ezren voltak. Úgy látszott, lám, ennyien művelődünk. A Bartók mostani, kétségtelenül rangos művészeti együtteseiben és egyéb, zárt kiscsoportjainban alig valamivel lehetnek többen, mint ezren.

Különösnek tűnhet, mégis meg kell mondanom: a művelődési házak munkájának hatásfokát nem mérjük eddig, nem is tudjuk, miként kellene, lehetne mérni. Személyes meggyőződés, hogy a mi feltételeink között hasznosabban dolgozunk, ha a kiscsoportoknak adott nagyobb támogatás révén teremtünk e viszonylag zárt közösségekben szellemi pezsgést. Értékek teremtődnek így, amelyek kisugárzó ereje hatásos lehet a „köz” művelődése szempontjából is. Az esetlegesen szervezett nagyrendezvények, esetlegesen verbuválódott nagyközönség amolyan fantomközönség. Mutatók a statisztikában, de megfoghatatlan, milyen művelődési hatás éri.

Manapság, amikor a „nyitott házak” propagáljuk, mert állítólag ilyeneket igénylünk, mit tesz az ország egyik legnagyobb városában a legnagyobb művelődési központ igazgatója, a következő, képzelt szituációban: megjelenik a Bartókban a művelődni vágyó ember, s kéri, mutassanak neki helyet, ahol vágyait kielégítheti.

Könyvszemle

Matkó István: Mi újság a piacon?

Hosszú évekig dolgozott szerkesztőségünkben; itt volt újdondás, majd a gazdaságpolitikai rovat munkatársa. Cikkeit lehet, hogy éppen azon az öreg írópégen kopogtatta le, amely előtt most én ülök. Mindez talán menti is, magyarázza szükségességét elfogadtatomat. Matkó István nemrég a Móra kiadónál megjelent könyvét, ahogy mondani szokás „pre-konceptióval” kezdtem olvasni. Az a makarekői elv

vezérelt, hogy követeltek tőled, mert tisztellek, fogalmazhatnám persze úgy is: igyekeztem a mércét a lehető legmagasabbra tenni. Két okból is; kollégákat dicsérni nem sikk; aztán igazandiból nem is érdemes, mert az a bizonyos lóláb ugyis kilógna.

Könyvében szerzőnk arra vállalkozik, hogy a tizenéves korosztályt segítse abban, hogy megismerkedjék a gazdasággal. Fontos dolog ez. Nagyon is, hiszen napjainkban a gazdasági fogalmak ismerete nélkül senki sem tud igazából eligazodni a világban. Sajnos, tény az is, hogy ezt a feladatot, a minimális közgazdasági alapok megtanítását, az iskola eledig — nyilván más kötelezettségei miatt — meg sem kísérelte fölállalni.

Matkó munkája ezért út-törő és hiánypótló egyben. Nem véletlen; a kiadó Iránytű-sorozatában jelent meg.

Ezt a könyvet tanács minden tizenévesnek elolvasni. Különösebb szellemi erőfeszítés nélkül juthat hozzá nélkülözhetetlen ismeretekhez. És ez a könyv leg-főbb erénye. Matkó ugyanis tudja, hogy fiatalokhoz szól, nem nagyképekűsködik, hanem Kordács Péter művészettörténész, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének alelnöke nyitja meg.

előfordul bizony, és nem is egyszer, hogy olyan szavakat használ, amelyeket ez a korosztály nem is érthet. A gazdaságtan speciális nyelvet persze nem könnyű „úgymond” magyarra fordítani. Szolgáljon azért szerzőnk dicséretére, hogy következetesen kíséri meg a sokszor lehetlent.

Úgy gondolom persze, hogy ez a könyv nemcsak a tizenéveseknek lehet hasznos olvasmány, hanem mindenkinek, aki híreket, vagy új-ságot olvas. A kiadó tizen-három éven felülieknek ajánlja a könyvet. En bártan ajánlom minden korosztálynak.

S hogy miért? „Mai műveltségünkhöz elszakíthatatlanul hozzátartozik, mit tudunk a gazdasági élet törvényszerűségeiről. Matkó István könyve segíteni akar abban, hogy ezt a tudást élvezetes formában szerzhessük meg; az a nemzedék, amely néhány év múlva részese, továbbformálója, új-teremtője lesz mindannak, amivel ebben a könyvben megismerkedett.”

Az egyik legnagyobb tekintélyű magyar közgazdász, Bácskai Tamásnak a szavait idézem. Higgyünk neki!